No. 298 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK
NIEUWS- BLAD.

Zaturdag 14 December

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *Breda*, gelet, dat in weerwil [illegible] publicatie van den 28. October jl., nog een aantal patenten ter Stads-Secretarij zijn blijven berusten.

Roepen bij deze de belanghebbende Ingezetenen nogmaals op, om hunne Patenten over de loopende dienst, binnen de eerstvolgende acht dagen, ten stadhuize te komen afhalen; als zullende na dien tijd, de nog overgeblevene Patenten, dadelijk door den Deurwaarder bij de Directe Belastingen worden rondgebragt, en alsdan daarvoor, volgens de bestaande verordeningen, tien Centen voor ieder moeten betaald worden.

BREDA, den 12. December 1839.

DE ROY, VT.
Ter ordonnancie van denzelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 11den December.

In het *Journal des Débats* leest men heden het volgende:

» Sedert gisteren heeft men vrij verontrustende geruchten in Parijs verbreid. Men spreekt van eene uitgestrekte karlistische, bonapartistische en republikeinsche zamenzwering, van welke voor het overige de policie de voornaamste chefs zou ontdekt hebben; voorts van talrijke gedane arrestatien, van onstuimige bijeenkomsten, van oproeren, enz. Deze berigten zijn alle blijkbaar verzonnen of zeer vergroot. Parijs geniet eene volkomen rust en nergens zijn teekenen [illegible] tot heden niet stilzwijgen over al die geruchten heeft bewaard, en dat het half officieel orgaan, de *Moniteur Parisien*, gisteren morgen alleen het volgende meld:

» De heer *Ch. Durand*, redacteur en chef van *le Capitole*, die in de voorgaande week gearresteerd werd, krachtens een mandaat tot in bewaringneming van een der regters van instructie, en weder werd in vrijheid gesteld, is dezen morgen op nieuw gearresteerd, uit kracht van een mandaat van *arrest*, door denzelfden overheidspersoon afgegeven en in de conciergerie opgesloten, als beschuldigd van komplot."

De gewone correspondentie spreekt nog heden van de ontdekking van een komplot door de bonapartisten gesmeed, en waarmede de arrestatie van den heer *Durand* in verband stond. Het dagblad *la Presse*, 't welk gisteren alleen van al de bladen de loopende geruchten van zamenzwering bevestigde, zegt heden, dat 't geen het van de zaak weet, hetzelve niet vergunt om de gemoederen eene gerustheid in te boezemen, die door niets gebillijkt werd. Het bestuur heeft weder zijne gewone voorzorgmaatregelen genomen, en al de wachtposten der hoofdstad doen verdubbelen.

— Men zegt dat de maarschalk *Soult* bij den koning aanhoudt om den oorlogsminister, generaal *Schneider*, te doen vervangen, maar dat de koning niet gezind is eenige verandering in het kabinet te brengen, dan na de opening der kamers en het adres van antwoord.

— De persoon van *Barthelemy*, beschuldigd van vrijwilligen manslag op een der stads-sergeanten, moet den 20sten voor het hof van assises te regt staan.

— De admiraal *Roussin* is eergisteren te Parijs aangekomen.

— De berigten uit Madrid tot den 4den december brengen geen bijzonder nieuws aan. Het bestuur ging voort met de administratie te zuiveren, en de oppositie hield drukke bijeenkomsten en hevige redevoeringen. In de hoofdstad had zich een comité der geëxalteerde partij gevormd, om op de verkiezingen te werken. De heeren *Ferreo*, *Heros*, *Montaas*, *Zamula Carraguy*, enz., behoorden tot hetzelve.

Men hield het te Madrid er voor, dat *Espartero* de winterkwartieren betrokken had. Een der bladen, *el Mensagero*, zegt daaromtrent: Men heeft met leedwezen gezien dat de voordeelige stellingen die de insurgenten bezetten, den generaal *Espartero* genoodzaakt hebben om zijne ontwerpen uit te stellen, en zijne troepen, zoo al in geen winterkwartieren, dan ten minste in kantonnementen te leggen, om hen tegen de guurheid van het jaargetijde te beveiligen.

In de laatste berigten uit Arragon wordt gemeld, dat de generaal *Espartero* zich nog den 1sten dezer te Mas de las Matas bevond en de overige afdeelingen van het leger, in de reeds opgegevene stellingen.

In Navarre en de baskische provinciën heerscht thans eene gegewenschte rust.

— Over Madrid heeft men berigten uit Lissabon tot den 27sten November, welke de reeds over Engeland aangekondigde op handen verandering van ministerie, als sedert werkelijk voorgevallen, bevestigen. Het nieuwe kabinet is als volgt zamengesteld: de graaf *de Bomfin*, minister van oorlog en president van den raad; de heer *R. de Fonseca Mulgahaens*, minister van binnenlandsche zaken; de heer *A. B. da Costa Cabray*, van justitie; de graaf *Villareal*, van marine; de heer *F. R. Pereira Ferraz*, van financien; de burggraaf *Carreira*, van buitenlandsche zaken. Men wil hier, dat vreemde invloed tot de vorming van dit kabinet heeft medegewerkt.

— Het dagblad van Havre behelst berigten uit Port au Prince van het laatst van September en het begin van October, nopens het in staat van beleg verklaren dier stad en de jongste handelingen van [illegible] tegen de constitutie gesproken werd, waaraan het openbaar gerucht zeide dat de president zelf niet vreemd was. Bij het antwoord van dezen, verklaarde hij zich smartelijk aangedaan over het wantrouwen der gedeputeerden, vermeenende dat zijne gevoelens genoegzaam moesten bekend zijn. Op eene daarop gevolgde wapenschouwing, verweet de president de aldaar tegenwoordige gedeputeerden openlijk hun gedrag, verklaarde de stad in stad van beleg, waarop een aantal afzettingen volgde en de kamer der gedeputeerden derwijze hervormd werd, dat de voornaamste leden der oppositie uit dezelve werden geweerd.

— Ter beurze liep heden een los gerucht, dat de jongst naar Afrika gezonden versterking op de spaansche kust gestrand was. — De koers hield zich heden staande. De notering was: 5 pCt. 112,45; 3 pCt. 80,75; Nap. r. 101,35; Sp. Ardoin 25¼; Passive 6¼; Rom. L. 101¾.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT den 10den December.

De Nederlandsche Bondsgezant, graaf *von Grunne*, welke zich in den laatsten tijd in België heeft opgehouden, is met zijn gezin hier teruggekomen.

— Uit Hannover wordt gemeld, dat het ontwerp eener nieuwe staatsregeling, nadat daarin, op voorstel van het bewind, eenige wijzigingen werden gemaakt, nu door Z. M. zou zijn goedgekeurd, en dat de Stendenvergadering in Januarij bijeengeroepen zal worden, om over hetzelve te beraadslagen.

— Naar men uit Posen schrijft, was aldaar sedert de laatste dagen het gerucht in omloop, dat er nieuwe pogingen in het werk werden gesteld tot eene voorloopige schikking tusschen de regering en den Aartsbisschop *von Dunin*. Men zou trachten te bewerken, en meende, dat de onderhandelingen deswege niet geheel vruchteloos zouden zijn, dat de Aartsbisschop zijne beide officialen in Gnesen en Posen behoorlijk magtigde, om de voorkomende kerkelijke aangelegenheden in zijnen naam af te doen. Aan eenen [illegible] raal werd tot hiertoe niet gedacht.

— Een te Modena uitkomend dagblad maakt een herderlijken brief van den aartsbisschop aldaar bekend, bij gelegenheid der laatste [illegible]

overstroomingen van den Po uitgevaardigd. In dien herderlijken brief wordt als oorzaak van de overstrooming opgegeven de voortgang der verlichting en van de drukpers. » De Goddelijke tuchtiging (wordt gezegd) is uitgelokt door de straffelooze verspreiding van goddelooze grondbeginselen en eene tallooze menigte verderfelijke schriften van allerlei aard, evenzeer als door de overbrenging en verspreiding herwaarts der duivelsche leerstelling van de Fransche staatkundige school, van het rationalismus van het Noorden, en van de waanzinnige schedelleer-grondbeginselen; welke, worden ze niet onderdrukt, slechts het materialismus in het stuk van den Godsdienst, en de verbreking van den maatschappelijken en zedelijken toestand veroorzaken.

— De Oostenrijksche *Beobachter* vermeldt dat de Paus in een geheim consistorie op den 22sten November, na eene korte aanspraak, de volgende preconisatien heeft gedaan: de kardinaal *Falzacappa*, bisschop van Albano, voor de vereenigde kerken van Porto, S. Rufina en Civitavecchia; de kardinaal *Giustiniani* voor de bisschoppelijke kerken van Albano; Msgr. *Vincenzo Massi*, bisschop van Gubbio en apostolische nuntius te Turijn, voor de aartsbisschoppelijke kerken van Thessalonichi *in partibus infidelium*; de heer *Vincenzo*, uit het grafelijk huis *Pecci*, proost van het domkapittel van Gubbio, voor de bisschoppelijke kerken van Cesaropolis, *in partibus infidelium*.

— De *Augsburgsche Zeitung* schrijft uit Konstantinopel van den 20sten November:

» De heer *Cadalvène*, de bekende directeur der fransche stoombootvaart in de Middellandsche Zee, is dezer dagen van Alexandrie alhier teruggekeerd. Hij was op het laatst van October met een zending van de Porte naar Egypte afgereisd. De door hem namens de Porte aan den Onderkoning gedane voorslagen zijn niet aangenomen geworden. *Mehemed*-ali verklaarde dat hij slechts bewilligen zou in de voorslagen van Frankrijks zijde gedaan. Deze zijn, zoo als bekend is: de erfelijkheid van Egypte en Syrie, en gezag over Candia gedurende het leven van den Onderkoning; de scheiding van Adana van Syrie, over welk district dan een der zonen van *Mehemed*-ali gezag zou voeren. Men kan nagaan hoe *Reschid*-pacha over deze ongehoorde eischen ontsteld moest, en dat hij zich terstond onder den schuts der vijf mogendheden stelde, buiten wier wil hij thans niets doen wil. De zending van den heer *Cadalvène* kan dus als volkomen mislukt aangemerkt worden. *Mehemed*-ali en de heer *Pontois* geven intusschen de hoop niet op om binnen kort haar doel te bereiken. Hunne partij in Konstantinopel heeft eene nieuwe versterking bekomen. Een vrouwelijke agent, de vrouw van zekeren *Hussim*-pacha, een aanverwant van *Mehemed*-ali, werd nu laatstelijk herwaarts gezonden om in zijn belang te werken. Deze vrouwelijke diplomaat zocht terstond na hare aankomst het vertrouwen van de sultane-moeder te winnen; in Alexandrie schijnt men een groot vertrouwen op de geschiktheid dezer vrouw te hebben om te intrigeren. Gij ziet dat men alles in het werk stelt, om eene spoedige en voor Egypte gunstige uitkomst te bewerken."

In een ander berigt van dezelfde dagteekening wordt verder gezegd, dat, nadat de heer *Pontois* al het mogelijke gedaan had om *Reschid*-pacha te overreden dat er geen beter uitkomstmiddel voor Turkije bestond, dan om de voorstellen van den onderkoning aan te nemen, bij *Reschid*-pacha op eene officiele verklaring had aangedrongen. Deze verklaring was werkelijk gevolgd, maar niet in den zin van den franschen gezant, naardien daarbij te kennenis gegeven: » dat de Porte voornemens was slechts onder toestemming van alle, of ten minste van het grootste deel der mogendheden te handelen, en in geen geval gezind was, om zich onder den uitsluitenden invloed van een der mogendheden afzonderlijk te stellen, daar zulks in regtstreeksche tegenspraak met hare vroegere verklaringen zou zijn." Hieruit blijkt vrij duidelijk dat de pogingen van Frankrijk, om tusschen de beide partijen eene afzonderlijke schikking, onder deszelfs regtstreekschen invloed te treffen, mislukt zijn, en dat er alzoo, gelijk in dit berigt gezegd wordt, weinig uitzigt bestaat, dat het Fransche kabinet de kamers met de grootsch klinkende aankondiging zal kunnen geven, dat de vrede in het Oosten door zijne bemiddeling en in zijnen geest hersteld is, en de vruchten der overwinning van Nezeb aan den onderkoning verzekerd zijn.

Berigten uit Alexandrie van den 17den November melden dat de loopende geruchten van een getroffen schikking, geheel ongegrond waren, alhoewel men die steeds onder de manschap der Turksche vloot en de Europesche bevolking zoekt te verbreiden.

— Uit Syrie had men berigt dat de troepen die in Horan waren gebruikt, last gekregen hadden, om spoedig naar de noordelijke grenzen terug te trekken.

BELGIE.

BRUSSEL, den 12den December.

De kamer der vertegenwoordigers heeft zich gisteren bezig gehouden met het eenig nog onafgedaan gedeelte van het budget der middelen, namelijk de opbrengst der mijnen. De heer *Dolez* heeft daarbij in 't belang der mijnontginners van Henegouwen gesproken, en werd door den minister *Nothomb* beantwoord, terwijl ook de heeren *d'Hoffschmidt* en *Dumonceau* zich in de discussie mengden. De zaak werd in deze zitting niet beslist en de discussie tot heden geadjourneerd.

— In de zitting van gisteren heeft de minister *de Theux* een wetsontwerp aangeboden, betrekkelijk de instelling van een raad van *prud'hommes*; hetzelve is ter onderzoek naar de afdeelingen verzonden.

— De senaat is tegen den 18den dezer bijeengeroepen.

— Aan de leden van de kamer van gedeputeerden is rondgedeeld het rapport van den heer *Hoobrouck de Fiennes*, over het voorgesteld budget van de buitenlandsche zaken, hetwelk geraamd is op 1,061,000 fr. Onder de daarbij door de commissie voorgestelde reductien komen voor, het gezantschap bij de duitsche bondsvergadering, 40,000 in plaats van 50,000 fr.; Nederlanden, 50,000 in plaats van 60,000 fr.; Pruissen, 50,000 in plaats van 54,000 fr.

— Uit Gent wordt gemeld dat de procureur-generaal bij het hof van appel zich in cassatie voorzien heeft, tegen het arrest van de kamer van in beschuldigingstelling, in de zaak van den *Messager de Gand*. De voorziening grondt zich op het buiten de zaak stellen van den heer *d'Herbigny*, te Rijssel woonachtig, en die zich als schrijver heeft doen kennen van het vervolgde artikel in het gezegde blad.

Volgens den *Messager de Gand* is de heer *Metdepenningen* bij zijne terugkomst of eerste wederverschijning in het openbaar te Gent, een luisterrijk onthaal van zijne stadgenooten te beurt gevallen. Eene groote menigte was hem buiten de poort te gemoet gegaan en begeleidde hem tot aan zijne woning, alwaar de heer *Metdepenningen* eene toespraak deed, en verklaarde, dat deze blijken van deelneming hem voor alle vervolgingen van het bestuur schadeloos stelde.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 13den December.

In de zitting van de Tweede kamer der Staten-Generaal van gisteren is ingekomen een verzoekschrift van den heer *P. Clehan* te Amsterdam, houdende klagten over de administratie op Java, verzending aan de commissie tot de verzoekschriften.

Aan de orde van den dag zijn de beraadslagingen over het ontwerp van wet, houdende bepaling wegens het aan de ambtenaren van het openb. ministerie toekennen van aandeelen in geldboeten, uitgesproken in strafzaken.

De heer *van Dam van Isselt* vermeent, dat de billijkheid zou vorderen dat aan de ambtenaren van het openb. ministerie bij de kantongeregten, zoo niet eene bezoldiging, dan ten minste eene schadevergoeding voor schrijfbehoeften en andere onkosten wierd verleend; het komt hem voor, dat elke arbeid zijn loon waard is, en dat, wanneer men alle de werkzaamheden van gemelde ambtenaren nagaat, het aan hen verleenen van bezoldiging niet onbillijk zou worden geoordeeld. Er bestaat zijns inziens, een onderscheid tusschen die ambtenaren, welke zich in de steden en ten platten lande bevinden.

In de steden worden meerendeels deze werkzaamheden verrigt door de commissarissen van politie, die daardoor meerendeels uit de stads-kassen vergoeding erlangen, maar de burgemeesters ten platten lande zijn daarvan geheel verstoken. In 's prekers woonplaats heeft hij het nagegaan hoe de werkzaamheden des burgemeesters buiten alle evenredigheid met de vergoeding staat, die als burgemeester genoten wordt. Hij hoopt, dat de minister van justitie de noodige voordragten dienaangaande aan den koning zou doen.

De heeren *Lusac* en *Luyben* hebben den vorigen spreker ondersteund.

De minister van justitie maakte de aanmerking, dat het aangevoerde eigenlijk niet volkomen toepasselijk was tot het ontwerp hetwelk heden behandeld werd.

Al nam hij aan, dat er redenen bestaan, om den gemelden ambtenaren vergoeding te geven, waarvan hij echter niet volkomen overtuigd was, is dit echter nopens het aanhangige ontwerp niet van den minsten invloed.

De vraag is hier alleen, of het beginsel der wet goed en rigtig was? Het scheen hem toe, dat deze vraag toestemmend moest worden beantwoord, en dat er van het algemeene en heilzame beginsel, dat geen ambtenaar van het O. M. eenig aandeel in boeten van strafzaken hebben moest, geen uitzondering behoorde gemaakt te worden ten aanzien der bedoelde ambtenaren, bij het kantongeregt. Mogt het bij onderzoek, echter blijken, dat er gronden bestaan om laatstgemelde ambtenaren voor hunne buitengewone werkzaamheden te gemoet te komen, dan zal Z. Exc. gaarne van zijne zijde die voorstellen aan den koning doen, welke daartoe gedaan kunnen worden.

In omvrage gebragt zijnde, is het ontwerp met eenparige stemmen aangenomen.

Vervolgens is zonder discussie in omvrage gebragt het ontwerp van wet houdende aanwijzing der gevallen, waarin de certificaten van voldoening aan de nationale militie niet meer zullen worden gevorderd. Ook deze voordragt is met algemeene stemmen aangenomen.

Vervolgens is de vergadering tot nadere bijeenroeping gescheiden.

Na de zitting van gisteren heeft de centrale afdeeling der kamer eene bijeenkomst over de financiele ontwerpen van wet gehouden, waarvan de uitslag schijnt geweest te zijn, het besluit, dat zij aanstaanden zaturdag haar verslag over die ontwerpen zal doen, en zullende zij, voor de alsdan te houdene zitting nog eene nadere bijeenkomst houden.

— Onlangs heeft de administrateur van de Nat.-nijverheid, aan de gouverneurs der provincien eene missive gerigt, betrekkelijk het verleenen van vaste jaarlijksche toelagen, door gemeente-besturen, aan niet erkende veeartsen. Daarbij geeft de adm. te kennen, dat, blijkens de nieuwspapieren, er van tijd tot tijd, hetzij door enkele gemeenten op zich zelve, hetzij door eenige te zamen, uitnoodigingen plaats hebben aan veeartsen, welke genegen mogten zijn zich aldaar te komen vestigen; in welk geval aan dusdanig veearts uit de kas, hetzij van eene of meer dier gemeenten, althans gedurende zekeren tijd, eene vaste jaarlijksche toelage verzekerd wordt.

Voor zooverre dusdanige oproepingen en toezeggingen geschieden aan veeartsen, welke van 's Rijks veeartsenij-school te Utrecht afkomstig zijn, en aldaar derzelver leertijd volbragt hebben, mag zulks, als, nevens het belang der veehouders, ook dat der evengenoemde veeartsen bevorderende, voor zeer doelmatig gehouden worden, doch indien dusdanige toelagen ook mogten worden uitgestrekt tot personen, die, hetzij in het geheel geene wetenschappelijke opleiding genoten, of hunne studien op eene gebrekkige wijze of wel buiten 's lands volbragt hebben, en niet door eene bepaalde aanstelling van gouvernements wege erkend zijn, dan zou zulks niet alleen voor de veeartsen welke hunne opleiding aan de inlandsche school verkregen hebben en aan wie dergelijke gunsten slechts nog in enkele provincien worden bewezen, eene nadeelige uitwerking hebben, maar ook in strijd zijn met den geest van 's konings besluit van den 6den April 1826, waarbij is bepaald, dat, bij overlijden of ontslag van een of meer der toen aanwezige erkende veeartsen, de open gevallene plaatsen niet weder zouden worden vervuld, dan door veeartsen, die derzelver studien op de school te Utrecht zouden hebben volbragt.

Het doel van dit besluit, gaat de adm. voort, is blijkbaar geweest, om de instelling dier school, welke aanzienlijke uitgaven aan het fonds van den landbouw heeft veroorzaakt en nog voortdurend vordert, in de hand te werken, hetwelk nog nader heeft kunnen blijken uit Z. M. besluit van 23 Maart 1832, N°. 6, waarbij de aan die school opgeleidde en geëxamineerde veeartsen de bevoegdheid is verleend, om zich te vervoegen aan heeren gedeputeerde staten hunner gewesten, ten einde na het ophouden hunner jaarwedden uit het fonds voor den landbouw, nog vervolgens eene ondersteuning te genieten, voor zooveel zulks in het belang van den veeteelt noodig en wenschelijk kan worden geacht.

Aan veeartsen, die derzelver studien aan eene buitenlandsche school volbragt hadden en aldaar geexamineerd waren, is, wanneer zij zich hier te lande om eene aanstelling hebben aangemeld, zulks van gouvernementswege, op grond van Z. M. aangehaald besluit van den 6 April 1826, afgewezen. Hier is echter daarbij tevens te kennen gegeven, dat, dewijl alsnog bij de wet aan niemand verboden is, de veeartsenijkundige praktijk uit te oefenen, het hun vrijstaat, om zoo lang hierin door wettelijke verordeningen niet anders is voorzien, in gewone gevallen, waarbij het fonds van den landbouw niet betrokken is, die diensten te bewijzen, welke door de veehouders of anderen van hen mogten worden verlangd; terwijl, ofschoon zij mitsdien van gouvernementswege niet kunnen worden erkend als *veeartsen*; in die gevallen waarbij het fonds van den landbouw betrokken is, hierdoor echter niet wordt te kort gedaan aan hunne bevoegdheid om als *deskundigen* de wegens de longziekte onder het rundvee vereischte verklaringen af te geven, wanneer namelijk in den omtrek van drie uren van de plaats, waar het ziekte-geval zich opdoet, geen erkend veearts met der woon gevestigd is.

Geven nu de gemeente-besturen geldelijke toelagen aan dusdanige onerkende veeartsen, waartoe het intusschen verre is, van hen de bevoegdheid te willen betwisten, dan zijn zij zelve, tengevolge van het vertrouwen, hetwelk daardoor door hunne ingezetenen in dergelijke personen wordt gesteld, oorzaak van de teleurstelling, welke die ingezetenen moeten ondervinden, indien door het bezigen van dusdanige veeartsen, in gevallen waarbij het fonds van den landbouw betrokken is, hunne verzoeken om schadevergoeding uit dat fonds mogten worden afgewezen.

— Bij Zijner Majesteits besluit van 8 December 1839, N°. 99, is de Prins Alphonse de Chimay, gewezen tweede luitenant bij het regiment lanciers N°. 10, thans Hoogstdeszelfs buitengewoon kamerheer, benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Bij koninklijk besluit is aan de volgende hoofd- en andere officieren, die niet tot het leger behooren, maar tot het thans opgeheven 15 en 27 batt. reserve-schutterij behoord hebben, onder dankbetuiging voor de door hen in hunne respective betrekkingen aan den koning en het vaderland bewezene diensten, eervol ontslag verleend, als: *van het 15de batt.* aan den offic. van gezondh. der 2de klasse *M. N. Peters* en der 3de kl. *S. R. Steenstra*; aan de kap. *P. K. Schonegevel* en *L. R. Fontein*; aan de eerste luit. *J. F. Hoekstra* en *J. Feith*, en aan den tweeden luit. Mr. *A. S. Talma*; *en van het 27ste batt.*: aan den offic. van gezondheid der 3de kl. *A. S. C. Mertens*; de kapiteins *W. Hillebrandt*, *F. A. Boelens*, *D. G. Wijndels*, *J. D. Simon*, Jhr. *C. R. van Andringa de Kempenaar*; de eerste luits. *W. T. Overmeer*, *J. Wentholt*, *J. J. Huidekoper*, *J. A. Andringa*, *A. T. R. S.* baron *van Heemstra*; en de 2de luits. *G. Hamming* en *L. F. Lemaire*.

— Bij Z. M. besluit van den 21 November ll., n°. 115, is octrooi verleend aan den heer *L. Bidoe*, te Utrecht voor den tijd van 10 jaren, op de invoering en verbetering der vervaardiging van vochtwerend veelkleurig marmer, en van gekleurde vochtwerende steenen, van welke verbetering hij de uitvinder is.

Bij een ander besluit heeft Z. M. aan den heer *J. Jacquot*, te Brussel, domicilium gekozen hebbende bij den heer *J. B. de Pinto*, te 's Hage, een octrooi voor den tijd van 15 jaren verleend, op de uitvinding om schepen waterdigt te maken, door middel van eene nieuwe toepassing der harsachtige zelfstandigheid, bekend onder den naam van bitume.

— Uit 's Hage schrijft men: « Heden heeft eene groote jagtpartij plaats gehad op het landgoed van Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden, den Erfprins, Prins *Alexander*, Prins *Albert* van Pruissen, en een aantal aanzienlijke personen.

» Het geschenk in Zilver, bestaande uit een prachtig middelstuk, twee sierlijke Vazen en Candelabres, hetwelk van wege de residentie voor HH. KK. HH. den Erfprins en Erfprinses van *Oranje*, bij gelegenheid van Hoogstderzelver huwelijk, bestemd is, en eerlang zal aangeboden worden, is thans voltooid, was heden op het raadhuis te zien, en zal, naar wij vernemen, morgen en overmorgen aldaar ter bezigtiging blijven. Volgens het oordeel van degenen, die dit geschenk beschouwd hebben, is hetzelve keurig en met smaak bewerkt, en doet eer aan de vinding en de uitvoering van de vervaardigers, die allen in de residentie woonachtig zijn."

— Men schrijft uit Haarlem, dat dezer dagen door den minister van Binnenlandsche zaken eenige bepalingen zijn vastgesteld betrekkelijk de vereischten, om te worden toegelaten in 's Rijks kweekschool voor onderwijzers te Haarlem, en zulks op voordragt van den inspecteur der latijnsche scholen en van het middelbaar en lager onderwijs.

ANTWOORDEN DER REGERING BETREKKELIJK DE STAATSBEGROOTING.

Zoo de antwoorden der regering betreffende de O. I. leening ons aangenaam waren, zoo hebben die betrekkelijk de staatsbegrooting ons minder bevredigd. Wij hebben — en dit moeten wij vooral herinneren — reeds vroeger doen zien, dat het cijfer der begrooting zooals het voorgedragen is, inderdaad lager is gesteld dan dat over 1839: maar met dit al hebben wij toen en sedert aangedrongen op bezuinigingen en op verklaringen, welke de regering, het doet ons leed, niet heeft aangeduid of niet heeft gegeven. Vooreerst toch heeft de regering verklaard, dat alle staatsuitgaven en inkomsten op de begrooting zijn geplaatst; en het verwondert ons, dat desniettegenstaande verscheidene posten niet op de begrooting voorkomen, die daarop behoorden, zoo als de hooge raad van adel, de jagt, de loterij enz.; doch wij willen vertrouwen dat bij eene nieuwe staatshuishoudelijke inrigting, daarin zal voorzien worden. Wat het departement van buitenlandsche zaken aangaat, wij willen gelooven dat die gelden nuttig kunnen zijn, mits dan ook daarvan moge blijken: en zoo verklare zich de regering, of het gerucht de waarheid vermeldt, dat langs den diplomatieken weg, eerstdaags de liquidatie der finantiele zaken met Belgie haar beslag zal krijgen, en Belgie in de renten, reeds 1 Julij verschenen en op 1 Januarij verschijnende, zal voorzien. Zonder die resultaten mogt het Belgische gezantschap onzentwege gerustelijk achterwege zijn gebleven, tot dat Belgie het traktaat geheel had ten uitvoer gelegd. Wat het bekleeden van posten betreft door Belgen, wij gelooven met de regering, dat zij Nederlanders gebleven zijn, maar dan vloeit ook hieruit hunne gehoudenheid voort, om plegtig te verklaren, dat zij willen ophouden deel te hebben aan of te erlangen eenig voordeel spruitende uit hunne Belgische afkomst, en dat zij voor zich en de hunne verklaren Nederlanders te willen zijn en te blijven. Anders toch blijven die ambtenaren Nederlanders, zoolang zij met ambten bekleed zijn hier te lande, en keeren dan huiswaarts. Wat het ministerie van justitie betreft, blijven onze aanmerkingen in haar geheel; wij gelooven de kosten van het Hoog Militair Geregtshof te hoog geraamd, en al is nu de verhouding tusschen de land- en zee-officieren, is hersteld, niet te min blijft het bezwaar en ongelijk der regtsgeleerden bestaan, en de enorme bureau-kosten voor het parket van dat eene Hof, in vergelijking met die uitgetrokken voor de Pro-

vinciale Geregtshoven. Wat aangaat de onkosten voor Marine en Oorlog, wij moeten vragen, waartoe al die aanbouw van linieschepen, welker kostbaarheid niet door derzelver meerdere bruikbaarheid gedekt wordt; en of het niet beter ware minder groote schepen te bouwen en in dienst te stellen, om een bevaren zeemagt daar te stellen, dan zulke groote vaartuigen aan te bouwen, en die te laten verteeren in de dokken. Wat Oorlog betreft, ja wij stemmen toe, dat daar voor het oogenblik groote behoeften zijn, maar bij de bewapening van Neuzen, Geertruidenberg, Venloo en de voorzieningen van kleinere forten, zie de regering toch niet de behoeften voorbij, welke gevorderd worden in die vestingen van den eersten rang, die in den tijd der vereeniging, als binnensteden, slechts als secondaire punten werden beschouwd en behandeld. De regering heeft met ons naar waarheid geantwoord dat eene halfjarige kredietwet volstrekt tot niets goeds kon leiden. Wij zeiden dit ook, en gelooven dat die leden der Staten-Generaal zelven, die daartoe het voorstel deden, daarvan zijn teruggekomen. Maar de antwoorden der regering sluiten daarentegen geenszins het denkbeeld uit eener jarige krediet-wet, daar zij erkennen moet, dat vele posten onzeker zijn en vooralsnog niet kunnen verminderd worden, ofschoon daartoe de hoop bestaat. Bij eene krachtige en aanhoudende oefening der schutterij, naar eene goede wet, kan de legermagt welligt veel verminderd worden, en dan wordt veel geld bespaard. Wat het Departement van Finantien betreft, zoo lang de wijze van administreren dezelfde blijft, zoo lang zal die administratie een kostbaar en veelvuldig personeel vorderen. Maar waarom heeft de regering niets gezegd omtrent de voordragt eener herziene staats-regeling? dit griest ons; zij had er eene heerlijke en ongezochte aanleiding toe, bij de beantwoording der vraag, om een Geregtshof in Noord-Holland, waarop weigerend geantwoord is, als strijdig met de Grondwet. Dat de regering het stilzwijgen heeft bewaard over sommige protesten in de kamer, en over de daardoor ondergane verdenking harer goede trouw, doet haar allezins eer aan; het is altijd beter openlijk te handelen, zooals blijkt uit het gezegde over de O. I. leening, dan in recriminatien te treden, die verbitteren en niets afdoen.

DAGUERROTYPE.

Zondag den 15. December, 's middags van 12 tot 2 ure; zal men gelegenheid hebben, daarvan een paar proeven te zien, boven het Koffijhuis van de Wed. BEEKMANS, op de Groote Markt, alhier.

Wij vernemen dat de Heer D. L. BAMBERG, Mechanicus aan het Hof van Z. M. den Koning der Nederlanden, voornemens is, dezer dagen alhier in het Locaal van den Schouwburg, een paar Representatien te geven, en het Kunstminnend Publiek met zijn belangrijk Cabinet, zoowel door *Mechanische Kunststukken*, *Geestverschijning* als *Tours d'Adresses*, (welke laatste met een 50tal Nieuwe Stukken zijn vermeerderd), de aangenaamste avonden zal trachten te verschaffen.

179ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

EERSTE KLASSE.

5de Trekking. N°. 4341, een prijs van *f* 1000; N°. 5330, *f* 1500; N°. 5912, *f* 7500.

6de — N°. 14211, een prijs van *f* 1000; N°. 18618, een premie van *f* 2500.

ZANGVEREENIGING CONCORDIA

De Leden der Vereeniging, en de Inschrijvers voor de IV. Koor-Concerten, worden ingelicht, dat op Zaturdag den 14., en op Maandag den 16. December, *niet* aan den Schouwburg, maar bij den Heere Boekhandelaar Sterk, van 's ochtends 10 tot 12 ure, buitengewone Dames- en *Vreemdelingen*-kaarten zullen verkrijgbaar zijn, tegen betaling van 50 centen het stuk. — De toegang tot den Schouwburg voor het 1. Concert van Maandag den 16. December, zal open zijn ten *half-zes ure*; — plaatsen kunnen *niet* worden besproken.

Namens Commissarissen,
de Directeur,
H. UMLAND.

*** Een KOOPMAN met beste SAXISCHE KANARIE-VOGELS is alhier aangekomen, die zoowel bij den dag als bij den avond *Zingen*; is uitgepakt in den *Moriaan*, bij F. BOSMANS, en zal alhier eenige dagen blijven. Hij beveelt zich in de gunst van het Publiek.

LEES HIER:

Er wordt TE HUUR gepresenteerd om met 1°. Mei 1840 te aanvaarden: De eenigste welbeklante SCHEEPS-TIMMERWERF te *Breda*, met of zonder HUIZING, daarbij gelegen; ook met GEREEDSCHAPPEN tot het Opdoen van een Schip. Te bevragen bij den Molenaar C. W. BRUYNZEELS, te *Breda*.

BEKENDMAKING.

De Notaris VAN DER HEYDE, residerende te *Eindhoven*, zal, voor zijne Principalen, in het openbaar Verhuren:

Den wel beklanten WATER-, GRAAN-, OLIE- en VOLMOLEN, met MOLENAARS-HUIZINGE, STAL, SCHUUR en verdere GEBOUWEN, TUIN en AANGELAG, gelegen in de volkrijke Gemeente *Woensel*, op vijftien minuten afstands van de Stad *Eindhoven*, mitsgaders een perceel WEILAND en twee percelen HOOILAND, te zamen groot 3 Bunders, 83 Roeden, gelegen aan den Molen, op het grondgebied der Gemeente *Tongelre*, en, zulks voor den tijd van zes jaren, die aanvang zullen nemen van den TUIN, het WEILAND en HOOILAND te *half Maart* en van den MOLEN en de HUIZINGE cum annexis, op *St. Jansdag* des aanstaanden jaars 1840.

Deze Verhuring zal plaats hebben in Herberge van de Kinderen SPOORENBERG, op den *Fellenoort*, te *Woensel*, op Dingsdag den 7. Januarij 1840, ten vier ure des namiddags.

De Huur-Voorwaarden zullen, te rekenen van den 20. December, ter lezing liggen ten Kantore van voornoemden Notaris, bij wien men zich ook middelerwijl in Persoon zal kunnen vervoegen, om voorschrevene panden uit de hand te Huren.

Zegt 't Voort.

*** Bij de Boekhandelaren L. E. BOSCH en ZOON, te *Utrecht*, ziet heden het licht:

1°. DE VIERDE JAARGANG VAN DEN

MINIATUUR-ALMANAK,

VOOR HET JAAR 1840.

Versierd met fraaije Gravures van den kunst-graveur J. P. Lange, en een Muzijkstukje.

De Bijdragen in dit Boekje zijn voornamelijk van de Heeren J. Immerzeel, J. P. Heije, J. I. L. ten Kate, R. Bennink Janssonius, L. J. A. Tollens, A. Nieremeijer, J. R. Christemeijer, A. A. T. Visscher, A. Winkler Prins Clavareau, Mej. P. Moens, M. H. de Graaff, D. J. van den Berg Rorhout, enz.

De prijs is, in karton verguld op snede met koker, 90 Cents.

2°. Jhr. Mr. H. M. A. J. van ASCH van WIJCK, Geschiedkundige Beschouwing van het OUDE [illegible] der Stad *UTRECHT* van de vroegste tijden af tot aan de 14de Eeuw.

Tweede Stuk, à *f* 2,20.

3°. *ALLEREERSTE BEGINSELEN DER TOONKUNST*, of Grondbeginselen der Algemeene Muzijkleer. *Eene handleiding bij het privaat en klassikaal Onderwijs*, door A. P. F. de Seijff, *f* 1,00.

4°. TIJDREKENKUNDIGE TAFEL VOOR DE GESCHIEDENIS DES VADERLANDS, ten dienste der Scholen, door *H. J. ABBRING*, à 20 Cents.

N°. 1 en 4 dezer Werken zijn aan de voornaamste Boekhandelaren verzonden, en N°. 2 en 3 zullen binnen weinige dagen volgen.

*** Dans les maladies de poitrine ce qui fatigue le plus les malades c'est la TOUX qui les suffoque. Guérir la TOUX c'est guérir les malades. Le SIROP PECTORAL et la PATE PECTORALE de MOU DE VEAU au LICHEN D'ISLANDE, préparés par M. PAUL GAGE, pharmacien de *Paris* (1), dont il a publié la formule dans tous les journaux de *Paris* et de province, obtiennent bien plus promptement ce résultat, que tous ces pectoraux prétendus brevetés qui ne doivent leur action menteuse qu'à L'OPIUM qu'ils contiennent. Les préparations de M. GAGE ne contiennent pas D'OPIUM.

(1) Le SIROP PECTORAL et la PATE PECTORALE de MOU DE VEAU au LICHEN D'ISLANDE, préparés par M. PAUL GAGE, ph à *Paris*, rue de Grenelle St. Germain, 13, se vendent à VAN DEN GOORBERGH à *Breda*. Toutes les bouteilles de SIROP DE MOU DE VEAU qui ne seront pas bouchées avec de l'étain portant la signature incrustée de M. PAUL GAGE, doivent être rejetées *comme contrefaites*.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.